

Minnesanteckningar från internat med styrgruppen för det nationella landsbygdsnätverket, 27 november 2007

27 november

Närvarande

Peter Melin, ordförande
Carmita Lundin
Christina Linderholm
Gun Rudquist
Inger Normark (t.o.m. punkten 5 på dagordningen)
Lotti Jilsmo
Ove Konradsson
Staffan Bond
Thomas Bertilsson (t.o.m. punkten 5 på dagordningen)
Thomas Norrby
Åke Clason

Leif Berndtsson
Johanna Nilsson
Marie Söderström
Maria Gustafsson

1. Mötets öppnande

Ordförande förklarade styrgruppsmötet förklarades öppnat.

2. Sekreterare

Till sekreterare utsågs Jennie Malm med assistans av Maria Gustafsson under punkt 8.

3. Justerare

Till justerare utsågs Ove Konradsson.

4. Föregående mötes minnesanteckningar

Maria Gustafsson gav kompletterande information beträffande minnesanteckningarna från föregående möte. Jordbruksverket samordningsenhet har intensifierat dialogen med Skogsstyrelsen. Några av styrgruppsledamöterna har varit aktiva med informera potentiella medlemmar, vilket resulterat i några nya intresseanmälningar. Med undantag för Studieförbundet Vuxenskolan har kansliet däremot inte hunnit kontakta de aktörer som listades vid förra mötet. Programledningen vid Jordbruksverket kommer att återkomma till styrgruppen för att involvera nätverket i riktlinjerna för revidering av genomförande-programmen.

Föregående mötes minnesanteckningar godkändes utan synpunkter.

5. Komplettering av aktivitetsplan

Aktivitetsplanen för 2007-2008 är en fördjupning av handlingsplanen. Det är viktigt att dokumentet hålls levande genom att det kontinuerligt justeras och följs upp. Därför bör planen ses över igen i början av 2008.

Maria Gustafsson redogjorde för den budget som framgår i aktivitetsplanen och som omfattar år 2007 och 2008.

Budgeten för 2008 för checkarna inklusive restbelopp från 2007 uppgår till 7 miljoner kr. Kostnader för driften av kansliet får inte överstiga 25 %. År 2008 har kansliet 2,3 miljoner kr för detta. Kansliet kommer att behöva en webbredaktör och en halvtid till för administratörsuppgifter.

Prognosen för kommande år är att nätverket kan räkna med 70 miljoner kr att disponera. Övervakningskommittén kan påverka fördelningen av 70 miljoner till nätverket. Den kan både öka och minska i omfattning.

Det är viktigt att tydligt markera att det är en skillnaden mellan när Landsbygdsnätverket går in och finansierar en aktivitet och när Jordbruksverket finansierar en aktivitet.

Styrgruppen fastställde aktivitetsplanen med de tillägg som gjorts till dagens möte, d.v.s. budget för 2008 samt beskrivning av identifierade effektmål.

6. Lägesrapport ekonomi

Nuvarande ekonomiska läge rapporterades i samband med att budget för år 2008 föredrogs i föregående dagordningspunkt.

7. Nya medlemmar

Svenska Hästavelserförbundet (SH)	Tas med som medlemmar.
Avelsföreningen för Svenska Varmblodiga Travhästar (ASVT)	Tas med som medlemmar.
Riksorganisationen Folkets Hus och Parker (FHP)	Tas med som medlemmar.
Bygdegårdarnas Riksförbund (BR)	Tas med som medlemmar.
Studieförbundet Vuxenskolan Riksorganisationen (SV)	Tas med som medlemmar.
Stiftelsen Folkets Hubb	Bordläggs.
Nutek – Nämnden för hemslöjdsfrågor (NFH)	Tas med som medlemmar.
Inlandskommunerna Ekonomisk Förening (IEF)	Tas med som medlemmar.
Våra Gårdar	Tas med som medlemmar.

En diskussion fördes om på vilket sätt Folkets Hubb kan kopplas till landsbygdsprogrammet. Folkets Hubb arbetar med IT-lösningar för glesbygden. Frågan om att anta Folkets Hubb bordlades för att utreda organisationens koppling till och betydelse för Landsbygdsprogrammets genomförande.

En diskussion fördes om huruvida Nämnden för hemslöjdsfrågor skulle upptas som medlemmar när nämnden formellt finns inom Nutek som redan är medlem. Flera ledamöter menade att nämnden är en relativt självständig ”kropp” på Nutek, vilket skulle tala för ett eget medlemskap. En jämförelse gjordes med CUL (inom SLU), som har ett eget medlemskap. Styrgruppen beslutade att ta med Nämnden för hemslöjdsfrågor som medlem.

Övriga ansökningar om medlemskap godkändes av styrgruppen.

8. Ställningstagande nätverksaktiviteter

Innan beslut fattades om de olika ansökningarna om nätverksaktiviteter hölls ett antal principdiskussioner:

Vad ska man informera om när det gäller inspiratörscheck?

Det borde finnas en kravspecifikation på vilken information som ska gå ut under en nätverksaktivitet. Länsstyrelserna har erfarit att budskap har lett till felaktiga förväntningar på möjligheter i de olika regionernas genomförande av landsbygdsprogrammet. Det är viktigt att fokus i en nätverksaktivitet ligger på programmet och implementeringen. Det finns en risk att nätverkscheckarna finansierar reguljära möten och att endast en mycket liten del av tiden avsätts till den typ av information, erfarenhetsutbyte och dialog som kan stärka programmets genomförande. Det är viktigt att vi är tydliga med vad som bör vara grundläggande information vid en nätverksaktivitet. Styrgruppens medlemmar uppmanades av kansliet att komma in med förslag till en checklista som kan fungera för olika former av aktiviteter.

Kansliet vill gärna ha en vardagskontakt med nätverkets aktörer för att i dialog forma aktiviteterna. En sådan har etablerats med inspiratörerna och den 12 december kommer kansliet att ha ytterligare en inspiratörsträff, där möjligheten finns att förtydliga syfte och innehåll i deras aktiviteter. Tillsammans med inspiratörerna ska kansliet ta fram en mall för uppföljningsrapport. Rapporterna kan sedan ligga till grund för utvärdering och underlag som övervakningskommittén kan få ta del av.

Kansliet kommer också att kontakta alla med konferenscheckar och påminna om vikten av att synliggöra att konferensen är ett inslag för att stärka Landsbygdsprogrammet samt att konferenserna ska följas upp med de enkäter och rapportmallar som skickats ut.

Uppmuntra nya aktörer

Det kan ta tid för nya medlemmar att se sina möjligheter att vara med och genomföra nätverksaktiviteter. Det kräver en del bearbetning från styrgruppens sida till exempel med att utforma ansökningar om nätverkscheckar. En diskussion fördes om kansliet och styrgruppen bör se med blidare ögon på en ansökan om nätverkscheck från en ny aktör. Diskussionen landade i att samma krav ska ställas på både nya och gamla aktörer. Kvaliteten i aktiviteten är viktig. Det är även styrgruppens ansvar att de nya aktörerna som man är med och värvar formar bra aktiviteter. Det är också viktigt att uppmuntra de nya aktörerna att vara aktiva så att inte bara de mest erfarna söker. Kansliet kan behöva resonera mer med de nya aktörerna.

Strategisk satsning

Länsstyrelsernas erfarenhet är att det är inom axel 3 och vissa delar av axel 2 som programmets insatser har svårast att komma igång. Nätverket behöver därför en strategisk satsning på axel 3 och i viss mån axel 2 inför 2008. Just nu rör ansökningarna främst axel 1. Det är viktigt att vi når nya grupper, utan att förlora i kvalitet på ansökningarna. Här kan kansliet be om hjälp från styrgruppen. Vi på kansliet bör vara mer proaktiva och se samverkansmöjligheter, vilket kräver att vi tillsammans med nätverkets medlemmar arbetar mer med omvärldsbevakning. Ansökningarna får inte ha för snäv miljöfokus utan att ska även inkludera en regional anknytning.

Steg 2 inspiratörsaktivitet

Om en organisation redan har fått en inspiratörscheck beviljad - hur ska man gå vidare? Ska man söka en inspiratörscheck till? Styrgruppen och kansliet ska se till nyttan. Vilket mervärde ger detta för landsbygdsprogrammet? Målet ska avgöra om en ny check beviljas.

Helhet versus ansökta kostnader

När nätverkschecken ska söks för att gå till en avgränsad del i en större aktivitet - ska vi i sådana fall bedöma helheten eller ska vi bedöma den avgränsade delen som checken avser? Ska vi ha krav på att just det vi finansierar ger ett särskilt mervärde eller kan det vara berättigat att finansiera en viss del där mervärdet av den del vi finansierar kan ifrågasättas? Vi bör vända på frågan istället: Det här är ett unikt tillfälle att informera, skapa erfarenhetsutbyte eller stärka dialog - hur kan vi nyttja pengarna på bästa sätt? Om vi tänker på detta sätt fastnar vi inte. Vi bör inte stirra oss blinda på budgeten utan se till den stora helheten.

En nätverksaktivitet ska tydligt blanda in övriga nätverksaktörer. Kopplingen till landsbygdsprogrammet måste finnas med hela tiden och inte bara i början eller slutet av en konferens. Vi måste vara aktiva i stora händelser.

Bedömning nätverksaktiviteterna

- Dnr 8234 SLU, Konferens: Studieresor vid EGF 2008

Styrgruppen ser betydelsen av att konferensen bidrar till att erfarenheter kommuniceras bland rådgivare, kunskaperna om betesmarksmodellen sprids, att det finns en koppling till hästföretagande, att samverkan sker med Naturskyddsföreningen, att det är viktigt att det finns en policykoppling till landsbygdsprogrammet i hela konferensens program, inte bara i inledning och avslutning.

Styrgruppen beslutade avslag i sökt form men att kansliet får delegation att kommunicera möjlighet att medverka med finansiering under ovanstående villkor.

- Dnr 8822 Inlandskommunerna ek för, Konferens: Samlad satsning på turism i inlandet

Bevilja 75 000 kr.

- Dnr 8823 Inlandskommunerna ek för, Inspiratör: Samlad satsning på turism i inlandet

Ansökan avslås i sökt form. Kansliet uppdras att framföra att de kan komma tillbaks med en aktivitet med tydligare fokus på inspiration inför potentiella projekt (regionala eller Leader).

- Dnr 10823 Länsbygderåd Gotland, Internationellt utbyte: Utbyte med blivande LAG och representant för sockengrupper på Gotland och Ösel

Avslag eftersom sökande ännu inte har en formell roll som skrivargrupp eller LAG under bildande.

- Dnr 10824 Föreningen Kalmar Öland Leader, Internationellt utbyte: Nord Lippe – Internationalisering

Bordläggning. Kansliet delegeras möjlighet att besluta efter det att kompletteringar har kommit in.

- Dnr 10891 CUL, Inspiratörer: Nätverk kring deltagande metoder på försöksgårdar

Bordläggning. Kompletteringar av hur andra aktörer i nätverket kan komma in inväntas. Styrgruppen är tveksam till på vilket sätt det är en inspiratörsaktivitet utöver reguljär aktivitet och detta ska klargöras innan beslut.

- Dnr 11012 Hushållningssällskapen Service AB, Konferens: Mångfald, invandrare och landsbygden

Bevilja med 130 000 kr. Avdragen i förhållande till ursprunglig sökt belopp beror på att ursprunglig aktivitetsbudget innehåller kostnader som inte är ersättningsberättigande. Styrgruppen poängterar miljöaspekter och att målgruppen tydliggörs.

- Dnr 11223 Hushållningssällskapens Service AB, Inspiratörer: Gillesmedlem – som inspiratör för landsbygden

Bevilja 200 000 kr.

- Dnr 11224 Hushållningssällskapen Service AB, Inspiratörer: Inspiratör för sockenutvecklingsgrupper och lokala sammanslutningar

Avslag. Syftet är viktigt för att inspirera till bättre projekt. Aktiviteten bör breddas till fler län och bredare samverkan mellan aktörer. Det bör bildas en arbetsgrupp för detta ändamål och HS ombuds vara sammanhållande.

- Dnr 11342 Bygdegårdarnas Riksförbund, Inspiratörer: Bygdegården som nav för lokal utveckling

Bevilja 200 000 kr.

- Dnr 11343 Bygdegårdarnas Riksförbund, Konferens: Bygdegården som nav för lokal utveckling

Avslag eftersom aktiviteten avser en mer regelrätt utbildning snarare än nätverksaktivitet.

- Dnr 11382 SAMSAM, Konferens: Ett digitalt kulturellt nätverk

Bordläggning. Ansökan inkom sent och aktivitetsbeskrivningen är otillräcklig. Sökande har dessutom inte anmält intresse för att ingå i nätverket.

9. Fastställa kommunikationsstrategi

Synpunkter på kommunikationsstrategin:

- s. 4: Använd hänvisning till det övergripande målet, portalparagrafen om hållbar utveckling.
- Rensa dokumentet på ”bör” och ”skulle kunna”.
- En komprimerad produkt på ca en halvsida med det mest väsentliga (”det här ska vi göra”) är önskvärd.
- Kommunikationstrappan: tydliggöra ytterligare att den åskådliggör en förändringsprocess. Den trappa som finns i nuvarande dokument är fokusgrupper just nu och ett halvår framåt. Fokusgrupperna varierar över tiden.

Med dessa kompletteringar och justeringar fastställdes kommunikationsstrategin.

10. Nätverkets uppgift att vara kontaktpunkt för Leader

Kansliet har tagit fram ett analysunderlag och förankrat det på olika håll. Nu är underlaget sammanställt. Kansliet har enligt landsbygdsprogrammet uppdraget att vara kontaktpunkt för LAG. Leader är en metod som är integrerad i programmet och bör därför inte ligga separat.

Maria Gustafsson gick igenom dokumentet ”Landsbygdsnätverket och LAG”.

Frågor och synpunkter:

Föreslagen organisationen är oklar, vem har ansvaret? SJV har ansvar för hela landsbygdsprogrammet tillsammans med Länsstyrelserna. Nätverkets uppgifter har specificerats i och med detta dokument. Vad Lederteamets exakta uppgifter är också specificerade. Ansvars- och arbetsfördelning ska tydliggöras i informationen utåt liksom kontaktfunktionerna för de nio föreslagna kontaktpersonerna på nationell nivå.

Är det för många kockar i soppan? Det tar en hel del att bara ha hand om kommunikation med dessa 70 LAG-grupper. Enligt förslaget är HS ansvariga för vissa delar, utpekade i detta dokument, och genom nätverkscheckarna har kansliet hjälp av många olika aktörer för att främja erfarenhetsutbyte, dialog, etc, mellan LAG men också mellan LAG och övriga medlemmar i det nationella nätverket.

Det behövs en person som är ”Leader” personen personifierad. Den här kontakten bör inte bara HS ha utan kanske ett brett konsortium. I dagens Leader tar SJV ett coachningsgrepp som komplement till den traditionella förvaltningsrollen.

Kansliet får mandat att utveckla kontaktfunktionerna vidare enligt underlaget och med en nationell Leaderträff för de nya skrivargrupperna.

11. Upphandling av processutvärdering av nätverkets verksamhet

Kansliet har tagit fram ett förslag till anbudsinvitan och vill ha styrgruppens synpunkter på syfte och bakgrund samt utvärderingskriterier.

Frågor och synpunkter:

Kan medlemmarna lägga offert? Om vi exkluderar medlemmarna så försvinner vissa intressanta kompetenser på området. Förkunskaper om området är en fördel, så vi missar kompetens om vi inte låter våra medlemmar konkurrera med anbud. Det kan dock kännas egendomligt att man utvärderar sig själv. Utvärderaren kan komma att utvärdera sådana aktiviteter som man själv är utförare av vilket är tveksamt.

Behöver vi gå ut med en anbudsinsbjudan internationellt? Omfattningen rör sig om ett totalbelopp under gränsen för kvalificerad upphandling.

HS ifrågasätter storleksordningen på insatsen och frågar om utvärderingen måste vara så omfattande. Maria Gustafsson förtydligar att vi lägger ribban själva. Vi behöver reflektioner över vår roll. Det är en hög ambitionsnivå, som kan sänkas något. En upphandlingsprocess behöver genomföras så snart som möjligt. Kostnader för utvärdering brukar omfatta ca 5 % av den totala budgeten. I så fall måste upphandlingen göras internationellt.

Förslaget som har presenterats är ett standarddokument som inte säger mycket om omfattningen. Det är den här gruppen som ska ha erfarenheterna. Synpunkter på innehållet i förslaget är följande: Ta bort den sista punkten på första sidan i det föreslagna dokumentet. Fokusera på nätverkets aktiviteter och dra ned på punkt nr 2. Den berör för mycket andra insatser. Utvärderingen bör sättas igång efter två år. Det behövs mer coachning, formativ utvärdering i förhållande till kansliet, men även styrgruppen. Summativ utvärdering är en utvärdering i efterhand. Behövs en utvärdering av utgångsläget? Kansliet arbetar om det föreslagna dokumentet.

Styrgruppen är enig om att en utvärdering ska göras. Kansliet ser över ambitionsnivån som anges i anbudsunderlaget och återkommer med ett justerat förslag vid nästa styrgruppsmöte.

12. Fråga om ändring av delegation av beslut av nätverkscheckar

Leif Berndtsson föredrog en konsekvensanalys av ytterligare delegation till kansliet vid beslut av nätverkscheckar. Kansliets förslag är att inte ändra i delegationen men att vissa förenklingar. Styrgruppen enades om följande förenklingar:

- Scanna in ansökningarna och skicka dem per mail.
- Förbättra dagordning och bilagor genom numrering av bilagda dokument.
- Fylligare sammanfattningar av ansökningarna.
- Ändra i exceldokumentet så att inte 4 sidor kommer ut när man skriver ut.

13. Fråga om att stödja internationellt erfarenhetsutbyte för andra än LAG

Leif Berndtsson föredrog en analys av konsekvenserna om andra än LAG kan söka för internationellt erfarenhetsutbyte. Kansliets förslag är att inte ändra i nuvarande regler. Styrgruppen beslutade enligt kansliets förslag, men att dessa regler omprövas i slutet av 2008 inför verksamhetsår 2009.

14. Aktuell information från styrgruppsledamöter

SKL inbjuder till en konferens den 5 dec. Platserna var slut innan anmälingstiden gick ut. Just nu finns en stor efterfrågan bland SKLs medlemmar på information om landsbygdsprogrammet och om Leader. Inspirationsskriften som SKL tagit fram som en nätverksaktivitet trycktes upp i 2000 ex och dessa är i stort sett slut.

Glesbygdsverket har ett utvecklingsseminarier för handläggare på länsstyrelserna, KSO m.fl. Tillsammans ska de diskutera de olika programmen. Till detta seminarium gör GBV en sammanställning av landsbygdsdimensionen i regionala utvecklingsprogram.

Christina Linderholm på Företagarna har valts in till en rådgivande kommitté vid kommissionen. Det är en jämställdhetskommitté med fokus på kvinnor.

SLU har i uppdrag av Jordbruksdepartementet att utvärdera "Landsbygdsprogrammet 2000-2006". De som medverkar i utvärderingen hade sitt första möte i veckan.

Hela Sverige ska leva: Den 16 jan är det en nätverkskonferens.

För närvarande uppdaterar och utvecklar Hela Sverige sin bygdebänk.

Staffan Bond har varit i de forna Öststaterna och det finns ett stort intresse för den svenska nätverksmodellen. Få länder är igång med sina nationella nätverk. Sverige är bland de första. Finland är också igång. Det danska nätverkscentret kommer att finnas på den danska jordbruksmyndigheten.

Leader+ U-land meddelar att det är stor efterfrågan på inspiratören.

På Landsbygdsriksdagen kommer man att ha 5 seminarier. Man börjar en dag innan med en ungdomssatsning.

15. Övriga frågor

Medverkan Almedalsveckan

Styrgruppen beslutade att vi ska vara med under Almedalsveckan. Det är bråttom att boka lokal och kansliet ber LRF och Leader+ gruppen på Gotland om hjälp. Kansliet får till uppgift att fundera över ett lämpligt tema.

Lägesrapporten

Kansliet håller tillsammans med Gun Rudquist och Thomas Bertilsson på att upprätta en arbetsgrupp om hållbar utveckling. Den ska eventuellt ha en uppsamlingsdag under Landsbygdsriksdagen.

När det gäller forskarsamverkan, så vill SLU gärna vara samordnare. Leif kommer att ta förnyad kontakt med FORMAS för att få igång en arbetsgrupp. Kansliets uppgift är att sätta igång arbetet och sedan överlämna arbetet till arbetsgruppen.

Medlemsträffen på Rosenön fick mycket positiv kritik. På minussidan var att vi kunde ha varit lite tydligare med Landsbygdsprogrammets målsättningar. Kansliet skickar ut bruttolistan med goda råd.

Mötet i Portugal

Ca 400 personer deltog i konferensen. Fem personer deltog från Sverige. 50 % av landsbygdsprogrammen har kommit in. Fördelningen över axlarna för dessa program är: 34 % axel 1, 44 % axel 2, 13 % axel 3, 4 % axel 4.

Många framhöll att landsbygdsnätverket kommer att få en stor betydelse framöver.

Smålandsgruppen hade ett seminarie och berättade om Ramkvilla och Leadermetoden.

Peter Melin, Thomas Norrby och Hans-Olof Stålgren har initierat ett transnationellt möte inom nätverket. I första läget kommer man att bjuda in till ett nordiskt möte.

Finland har upprättat ett kansli med 6 personer, där alla arbetar som inspiratörer. För detta har Finland avsatt 130 miljoner kr.

EU:s kontaktpunkt

Thomas N efterfrågade synpunkter från styrgruppen och kansliet på om något bör läggas till i det anbud som EU har tagit fram för att upprätta en s.k. kontaktpunkt för EU-nätverket.

16. Avslutning

Nästa möte den 5 feb. Det anordnas av SKL.

Peter Melin
Ordförande

Jennie Malm
Sekreterare

Ove Konradsson
Justerare

Bilagor

Justerad kommunikationsstrategi

Bilagor utskickade inför mötet

Uppdaterad lägesinformation (sep-nov)

Kompletterad aktivitetsplan

Lista över nya aktörer som vill bli medlemmar

Förslag till kommunikationsstrategi

Förslag till hantering av kontaktpunktsfunktioner för Leader

Förslag till upphandlingsunderlag för processutvärdering av Nätverkets verksamhet

Konsekvensanalys vid ökad delegation till kansliet vid beslut om nätverkscheckar

Konsekvensanalys vid stöd till andra än LAG för internationellt erfarenhetsutbyte